

POSUDEK OPONENTA

POSUDEK MAGISTERSKÉ PRÁCE LENKY VEJROSTOVÉ: PŮDY LABSKÉ NIVY - DYNAMIKA ZMĚN VÝVOJE ALUVIÁLNÍCH PŮD LABE NA VYBRANÝCH PROFILECH V PRŮBĚHU 100 LET.

Lenka Vejrostová se v magisterské práci zabývá dynamikou vývoje nivy středního Labe se zaměřením na půdní pokryv a topografii, a podrobně čtenáře seznamuje s historií splavňování Labe. Cíl práce je v zadání formulován velmi obecně a je jím „dvoustupňové porovnání transektů labskou nivou“. Co je cílem práce je blíže specifikováno až v kapitole „Úvod“, kde je jako cíl práce stanoveno: zhodnocení vývoje půd v zájmovém území a to na základě zpracování historických a aktuálních mapových podkladů.

Formální stránka

Práce má standardní strukturu, psána je kultivovaným jazykem na velmi dobré stylistické úrovni. Použité literární zdroje jsou řádně citovány podle pravidel citační etiky. Grafickou stránku práce včetně příloh považuji za velmi zdařilou.

Z formálních připomínek bych upozornil jen na absenci obrázků a map, které by znázorňovaly popisované přírodní sféry ve fyzickogeografické charakteristice. Nelogické je zařazení půdní mapy zájmového území v kapitole metodika a její absence ve fyzickogeografické charakteristice. Mapa je navíc z dat v měřítku 1:200 000. Proč nebyla použita Půdní mapa 1:50 000 či mapa BPEJ? V textu se objevuje nepoužívané názvosloví půd (drnové půdy, lužní půdy) bez převodu do současného názvosloví. U map na str. 45, 46 či dále je uvedeno, že nejsou orientovány k severu, ale směrová růžice v nich chybí.

Práce s literaturou:

Rešeršní část práce je rozsáhlá a považuji ji za zdařilou. Lenka Vejrostová prokázala schopnost kritického zhodnocení použitých literárních zdrojů. Postrádám zde však rešerši věnující se dynamice vývoje říčních niv, jejíž analýza na středním Labi je cílem i této práce. Z našeho území existují publikace například kolegů Pánka či Kadlece věnující se nivě Moravy nebo karpatským tokům.

Použité metody a postupy, argumentace a interpretace:

Práce se opírá o diplomovou práci Ing. Ďoubala, který historické mapové podklady zpracoval a poskytl k dalšímu zhodnocení. Znovu provedl geodetické zaměření profilů. Lenka Vejrostová poskytnutá data doplnila o vektorizaci říční sítě nad rektifikovanými historickými podklady a ukázala její vývoj od poloviny 19. st. po současnost. V práci ale chybí informace o polohové přesnosti rektifikace. Dále provedla odečtení výškových rozdílů na profilech z historických podkladů a nově změřených profilů Ing. Ďoubalem. V terénu pak provedla pedologický průzkum pomocí sondážní tyče. Z dat ZABAGED vyjádřila stávající krajinný pokryv. Je škoda, že nebyla vyjádřena změna krajinného pokryvu oproti nejstarším mapovým podkladům. Tuto změnu autorka komentuje v kapitole 5.4. "Shrnutí", ale kvantitativní údaje, o něž by se v diskusi opírala, chybějí. V práci dále postrádám podrobnou diskusi dynamiky vodního toku Labe s obdobně zaměřenými pracemi ze střední Evropy.

Odborný přínos a splnění cílů v zadání práce:

Cíle práce byly splněny. Vyznění práce je bohužel dost obecné. Půdy jsou ovlivňovány, ale nijak se to na lokalitách, kde byly prováděny sondy, neprojevilo. Výškové změny jsou poměrně malé. Práce má nicméně podle mého názoru vysokou dokumentační hodnotu a zejména záslužná je velmi kvalitní dokumentace všech profilů, včetně popisu půd na vybraných lokalitách. Jedním z nejzajímavějších výsledků práce je i obr. 15 na str. 60, ukazující vývoj toku Labe.

Souhrnné hodnocení:

Lenka Vejrostová prokázala schopnost samostatné práce a orientaci ve studované problematice. Práce podle mého názoru splňuje nároky kladené na magisterské práce a proto ji doporučuji k obhajobě s hodnocením velmi dobře.

Otázky:

- Jaké jsou hlavní zjištění o vývoji půd v nivě Labe?
- Pokud bylo cílem hodnotit změny ve vývoji půd, proč nebyla zvýšená pozornost při sondáži věnována lokalitám, kde se tyto změny mohly projevit, např. v zazeměných ramenech či místech, kde došlo ke změně krajinného pokryvu?

V Praze 13.9.2013

RNDr. Tomáš Chuman, Ph.D.